

समवेक्ष्य दारानितिशेषः ॥ १४ ॥ १५ ॥ आरादूरतः उत्पपात आलिङ्गनार्थं ॥ १६ ॥ तं आलिङ्गिषितं रामं अप्राप्य मध्येऽव दुःखितः पपात ॥ १७ ॥ अभ्यपतत् अ
भ्यागतवान्विसंज्ञमिव विसंज्ञमेव ॥ १८ ॥ भूषणध्वनिमिश्रितः उरःशिरस्ताडनादिना चंचलतरभ्रश्यद्रूपणध्वनिमिलितः मूर्छितइतिपाठेपिसएवार्थः ॥ व्याप्तइत्यर्थोवा
॥ १९ ॥ तौ सीतयासार्थं तंराजानं बाहुभ्यां परिष्वज्य यथापीडानभवतितथालिङ्गितमुत्थाप्य पर्यंके समवेशयन् स्थापितवन्तः ॥ २० ॥ मुहूर्तस्य संबंधसामान्येषठी ॥

आगतेषुचदारेषुसमवेक्ष्यमहीपतिः ॥ उवाचराजातंसूतंसुमंत्रानयमेसुतं ॥ १४ ॥ ससूतोराममादायलक्ष्मणंमैथिलींतथा ॥ जगा
माभिमुखस्तूर्णसकाशंजगतीपतेः ॥ १५ ॥ सराजापुत्रमायांतंदृष्ट्वाचारात्कृतांजलिं ॥ उत्पपातासनात्तूर्णमार्तःस्त्रीजनसंदतः ॥ १६ ॥
सोऽभिदुद्राववेगेनरामंदृष्ट्वाविशांपतिः ॥ तमसंप्राप्यदुःखार्तःपपातभुविमूर्छितः ॥ १७ ॥ तंरामोभ्यपतत्क्षिप्रंलक्ष्मणश्चमहारथः ॥
विसंज्ञमिवदुःखेनसशोकंनृपतिंतथा ॥ १८ ॥ स्त्रीसहस्रनिनादश्चसंज्ञेराजवेश्मनि ॥ हाहारामेतिसहसाभूषणध्वनिमिश्रितः ॥ १९ ॥
तंपरिष्वज्यबाहुभ्यांतावुभौरामलक्ष्मणौ ॥ पर्यंकेसीतयासार्थंरुदंतःसमवेशयन् ॥ २० ॥ अथरामोमुहूर्तस्यलब्धसंज्ञंमहीपतिं ॥ उ
वाचप्रांजलिर्वाप्पशोकार्णवपरिप्लुतं ॥ २१ ॥ आपृच्छेत्वांमहाराजसर्वेषामीश्वरोसिनः ॥ प्रस्थितंदंडकारण्यंपश्यत्वंकुशलेनमां
॥ २२ ॥ लक्ष्मणंचानुजानीहिसीताचान्वेतुमांवन् ॥ कारणैर्बहुभिस्तथैर्वार्यमाणौनचंच्छतः ॥ २३ ॥ अनुजानीहिसर्वान्नःशोकमु
त्सृज्यमानद ॥ लक्ष्मणंमांचसीतांचप्रजापतिरिवात्मजान् ॥ २४ ॥ मुहूर्तेन लब्धसंज्ञमित्यर्थः ॥ २१ ॥ कुशलेनमांपश्य सौम्येनचक्षुषा मामनु
गृहाणेत्यर्थः ॥ २२ ॥ वनंप्रतिप्रस्थितंमां सीताचान्वेतु गच्छत्वितिलक्ष्मणंच प्रस्थितमनुजानीहीत्यर्थः ॥ ननु लक्ष्मणसीतयोः कुतोवनवासकष्टप्राप्तिर्नक्षसौवरनिर्बंधस्तयो
रतआह ॥ कारणैरिति हेतुभिः तथैः व्यवहारदशयास्त्यैः नचंच्छतः इहस्थातुमितिशेषः ॥ २३ ॥ अनुजानीहि अनुज्ञांदेहि ॥ प्रजापतिर्ब्रह्मा आत्मजान्सनकादीन् तपां
सिचरितुमुद्युक्तान्यथानुज्ञांदत्तवान्तद्वदित्यर्थः ॥ २४ ॥